

TUSSEN

Pasen
2021

BEIJDE

Magazine van het
Bisdom Rotterdam

*"Jezus
is super
concreet"*

Bisschop Van den Hende:

*'Jezus leeft en
wij met Hem'*

Martijn Lambert:

*'Ik hou van
Jesaja'*

Vronesteyn:

*Onderzoek
je roeping*

Plus:

*Bijzonder
Den Haag Zuid*

3	BISSCHOP
Woord van de bisschop	
4	WOORD VAN GOD
‘Ik hou van Jesaja’	
6	LAURENTIUS IS VERWONDERD
Kruisweg van Héman	
7	LAURENTIUS LOOPT
Bijzonder Den Haag Zuid	
10	HET GELOOF VAN PASEN
Jezus leeft en wij met Hem	
13	VRONESTEYN
Onderzoek je roeping	
14	KIEZEN VOOR DE KERK
Sylvia de Vreede aan het woord	
	

“Jezus leeft, Hij is waarlijk opgestaan, dat is de boodschap van Pasen. Dit willen we vieren en daar leven we veertig dagen lang naar toe.” Op de website vierpasen.nl roepen de Nederlandse bisschoppen op om Pasen thuis mee te vieren wanneer er door de coronamaatregelen geen plek is in de kerk.

Op vierpasen.nl vindt u links, downloads en informatie. Bovendien worden er vanaf Palmzondag 28 maart video’s gepubliceerd, waarin de bisschoppen vertellen over de Goede Week en Pasen als een gelovig op weg gaan met Jezus. U bent van harte uitgenodigd: vier Pasen!

Natuurlijk kunt u Pasen ook vieren met deze Tussenbeide. We hebben deze keer artikelen voor u over de paasjubelzang, liefde voor de Bijbel en een bijzondere kruiswegstatie. ‘Laurentius loopt’ bezoekt de parochie in Den Haag Zuid. En we gaan in gesprek over ‘katholiek en sociaal’ in coronatijd. U vindt in deze Tussenbeide het laatste nieuws over Vronesteyn, bisdomnieuws en lees-, luister- en kijktips.

Veel leesplezier!

Daphne van Rosendaal
Hoofdredacteur

16	LAURENTIUS ZINGT
De duisternis verdreven - Jubel!	
18	TIPS VAN LAURENTIUS
Lees, kijk, luister, proef	
20	INTERVIEW
Katholiek en sociaal in coronatijd	
22	LAURENTIUS LEEST DE BIJBEL
De Gezalfde gezonden	
24	Q & A
Wat betekent het dat wij als christenen genoemd zijn naar Christus?	
26	LAURENTIUS KOOKT
Een bakje soep is makkelijk uit te reiken	
28	NIEUWS
Kort nieuws en personalia	
	

COLOFON:
Tussenbeide is een uitgave van het bisdom Rotterdam. Het blad verschijnt vier keer per jaar.

Hoofdredacteur:
Daphne van Rosendaal
Redactie: Frits Vermeulen,
Jolanda de Wolf
Jongerenredactie:
Esther van Berkel, Desiree B hler

Redactie, administratie, advertenties:
Koningin Emmaplein 3, 3016 AA Rotterdam
T: 010 - 281 51 71, Fax: 010 - 436 71 90
E: tussenbeide@bisdomrotterdam.nl
I: www.bisdomrotterdam.nl

IBAN: NL30INGB000464304

Conceptontwikkeling, grafisch ontwerp en vormgeving:
Dailymilk, Rotterdam

Redactioneel advies conceptontwikkeling:
Bureau Wielenga / Sjoerd Wielenga

Fotografie cover: Guus Schoonewille

Illustratie Laurentius: Niek van Ooijen

Vormgeving en druk: Halewijn NV, Antwerpen

Abonnementen:
  1,50 per jaar voor parochies.

Tussenbeide wordt verspreid via de parochies in het bisdom Rotterdam. Wilt u het blad thuis per post ontvangen? Meld u dan aan voor een persoonlijk abonnement via tussenbeide@bisdomrotterdam.nl. Voor een persoonlijk postabonnement wordt een jaarlijkse gift gevraagd van   12,50.

Artikelen uit Tussenbeide mogen met bronvermelding vrij worden overgenomen in parochiebladen. Illustraties en foto’s mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

De weg van Pasen en Pinksteren

+ Johannes van den Hende
Bisschop van Rotterdam

In de Veertigdagentijd leven we als Kerk naar Pasen toe, maar wanneer wij op Pasen vieren dat Christus is opgestaan uit de dood, dan is het feest van de verrijzenis niet ons einddoel, maar ten diepste ons vertrekpunt.

In de paastijd begint onze voorbereiding op Pinksteren, het feest van de komst van de Heilige Geest. En evenmin Pinksteren is als einde bedoeld. Het is juist de start om als Kerk met de kracht van de Heilige Geest opnieuw in de wereld van nu in geloof op weg te gaan.

In het leven van alledag gaan de eerste leerlingen van Jezus ons voor op die weg. Immers, toen de apostelen op Pasen ontdekten dat het graf van Jezus leeg was en dat Hij leeft, begon hun opdracht om de paasboodschap te gaan verspreiden. De komst van de Heilige Geest op Pinksteren was voor de apostelen de definitieve start van hun werk in dienst van het evangelie.

In dit besef zeg ik dikwijls in de viering tegen vormelingen dat het na het vormsel niet ophoudt. Na het doopsel, de eerste communie en vormsel staat er geen punt achter de zin van je leven in geloof! Net als bij de apostelen is er sprake van een dubbele punt: je mag als christen heel je leven op weg gaan met de verrezen Heer als je tochtgenoot en leraar.

Zo geven Pasen en Pinksteren een diepe betekenis aan ons gehele leven. Want als leerlingen van Christus mogen we elke dag opnieuw met elkaar leven in het licht van Pasen met het pinkstervuur van de Geest in ons hart. ■

‘Ik hou van Jesaja’

Door Daphne van Roosendaal

T

Martijn Lambert (27)

Woont in: Zuidzijde op Goeree-Overflakkee

Werk: Beleidsadviseur erfgoed

Studie: Technische bestuurskunde aan de TU Delft

Welke bijbel heb je?

“Ik heb deze gekocht toen ik in Delft ging studeren. Ik dacht: je bent katholiek, hebt het pad van doop, eerste communie en vormsel doorlopen, maar ik had alleen een kinderbijbel. Ik vroeg me af wat mijn geloof betekende en wilde een verdiepingsslag maken. Daarom heb ik er toen ook de catechismus bij gekocht. Het is de Willibrordvertaling uit 1975 die we ook in de kerk lezen. Hij ziet er niet heel fancy uit. Omdat hij maar een dunne omslag heeft, heb ik er een blauw kaftpapiertje omheen gedaan. Ja (lacht), dat had ik inderdaad nog over van de middelbare school.”

Waarom zien we dat deze bijbel van jou is?

“Hij heeft geen lintjes dus ik gebruik papertjes als boekenlegger. Een afbeelding van Maria, van paus Pius X en eentje van Paulus van het Kruis. Soms zijn het er wat meer, soms minder. Dit nu is vrij veel, omdat ik ons gesprek aan het voorbereiden was. Ik schrijf er niks bij. Ik wil hem netjes houden. Hij ziet er uit als nieuw, behalve één gekreukte pagina voorin, maar hij is echt wel vaak gebruikt. Ik ben lector. Ik lees de bijbel in de kerk en als ik me voorbereid. Soms lees ik ook wel een heel boek of een stuk, maar niet standaard elke dag of elke week. En bijvoorbeeld bij de veertigdagenretraite van ‘ignatiaans bidden’, lees je steeds een brokje tekst.”

Wat vind jij een mooie bijbeltekst?

“Ik heb er twee gekozen die ik ongelooflijk mooi vind. Sommige teksten ken ik

als lector bijna uit mijn hoofd. De lezing van de kerstnacht mis uit de profeet Jesaja bijvoorbeeld. “Het volk dat wandelt in de duisternis ziet een helder licht” (Jesaja 9, 1). Dan kan ik me zomaar voorstellen dat iemand die bijvoorbeeld alleen met Kerstmis komt, aangesproken wordt door zo’n lezing. En ook in de paaswake lezen we Jesaja. Ik hou van Jesaja, van het ritme van de tekst. “Zoekt de Heer nu Hij zich laat vinden” (Jesaja 55, 6). Ook dan komen er, net als met Kerstmis, toch meer mensen in de kerk die de Heer zoeken. Ze horen dat Hij dichtbij is. Ik denk dat mensen dat ook echt voelen in de liturgie. Ja, ik ook. Als ik geraakt word door zo’n tekst, merk ik dat de Heer dichtbij is. De paaswake, daar leef je naartoe. Het is de mooiste viering die er is.

Het kaartje van Paulus van het Kruis heeft daar mee te maken. Ik heb het van een reis naar Rome. Hij is de stichter van de passionisten en heeft een mooie spiritualiteit. Hij zegt dat je de liefde van God het gemakkelijkst kunt vinden in de passie van Christus. God geeft zijn eigen Zoon uit liefde, terwijl je als je die teksten leest alleen maar doffe ellende ziet en pijn. Het is eigenlijk niet te bevatten... Doordat Christus het lijden doorstaan heeft, heeft Hij het ‘geheiligd’. En in degene die lijdt, kun je Christus herkennen: mensen die het minder hebben, mensen met geldgebrek, mensen die ziek zijn. Voor mij betekent het dat je je in het lijden open kunt stellen naar God en de ander. Maar meer nog gaat het over liefde. Er spreekt zoveel liefde uit van God voor ons.” ■

Kruis- weg

Wat: De Verrijzenis, Gerard Héman (1914-1992)

Waar: HH. Laurentius en Ignatius kerk (Eendrachtskapel), Rotterdam

Wanneer: Circa 1960-1965

Materiaal: Chamotte, verf

Deze voorstelling van Christus' opstanding is onderdeel van een kruiswegstatie van vijftien afbeeldingen of staties. Deze werd gemaakt rond 1960-1965 voor de HH. Laurentius en Ignatius kerk (Eendrachtskapel) in Rotterdam. De kruiswegstaties van Héman, hij maakte er slechts enkele, verschillen minimaal van elkaar. De reliëfs zijn niet omkaderd, kennen weinig detaillering en doen een beetje grofstoffelijk aan. Christus wordt vaak alleen of met slechts één of twee anderen afgebeeld.

Wat deze kruiswegstatie extra bijzonder maakt, is dat de verrijzenis als vijftiende reliëf is toegevoegd. Met aureool rond het hoofd stapt Jezus letterlijk uit het graf. Hij overwint de dood. Op de voorgrond slaat een soldaat zijn arm voor zijn ogen, omdat het licht van Christus hem verblindt. Normaal telt een kruisweg veertien staties en eindigt die met de graflegging. Zulke kruiswegstaties van Héman hangen onder andere in de Church of Our Saviour kerk (Den Haag), de H. Willibrordus kerk (Bergschenhoek) en de H. Martinus kerk (Voorburg). De kruisweg van Héman in de Onze Lieve Vrouw Visitatiekerk (Bleiswijk) telt echter ook vijftien staties.

Met dank aan: Ingrid Henkemans,
Erfgoed specialist Museum Catharijneconvent

5 x bijzonder Den Haag Zuid

In deze rubriek wandelen we door een stad, dorp of regio waarbij we beschrijven hoe de parochie aanwezig én zichtbaar is. Welke onontdekte bijzonderheden zijn er in deze plaats en kerken? Wij zoeken het uit. Deze keer: Den Haag Zuid.

Door Celine Timmerman

1

Emmauskerk

Noodhulp vanuit het hart

Den Haag is velen welbekend van het politieke rumoer en demonstraties op het Malieveld. Maar het is óók de stad van grote, stille, armoede. De vrijwilligers van de Emmauskerk van parochie De Vier Evangelisten zien dat. Daarom ontvangen zij elke week bij de kerk in Morgenstond mensen om hen parochiële noodhulp te geven. Zoals aan Jaap Toet (67) die nu met een tas voedsel in z'n handen staat. "Ik ontvang hier geweldige spullen, van dagvers brood tot kleding. Ze doen hier heel goed werk", zegt de ex-alcoholverslaafde die toekijkt hoe andere cliënten kledingstukken uit de hopen textiel trekken.

Coördinator Edeltraud Weichold (78) geniet al zeven jaar wekelijks als mensen met een gevulde tas spullen opgelucht vertrekken. "Voor een zwangere vrouw waarvan de man is weggelopen ben ik nu een babyuitzet bij elkaar aan het sparen", zegt ze. "En geen slechte spullen hè, kijk maar", vertelt ze al wijzend op een bijzonder mooie kinderwagen. "De moeder weet het nog niet", aldus Weichold met twinkelende ogen. "Stttt."

Leyweg 930 2545 GV Den Haag
T: 070 366 5562 • www.rkparochiedevierevangelisten.nl

Beelden: Guus Schoonewille

Modern beeld Barmhartige Samaritaan

Of toch van vader en kind?

Het is een kwartiertje wandelen naar een standbeeld van naar verluid de barmhartige Samaritaan. We lopen samen met diaken Jos van Adrichem en pater Antony Varghese, die zijn pastorale inburgering bij deze parochie doet, naar het beeld in Moerwijk. Middenin een groenstrook staat het drie meter hoge beeld van beeldend kunstenaar Kees Timmer, maar het blijkt een vader te zijn die zijn kind naar school draagt. Van Adrichem: “Ik heb geen idee of de parabel in het evangelie van Lucas de kunstenaar heeft geïnspireerd, maar ik vind het wel een mooie gedachte. Toch mooi om er ook de barmhartige Samaritaan in te zien.”

📍 Aagje Dekenlaan (tegenover huisnummer 10) • 2533 SJ Den Haag

Jozefkapel

Klein en intiem

Op weg naar de volgende bestemming lopen we door het Zuiderpark. Het beschermde stads-gezicht van 108 hectare is een cadeautje voor natuurliefhebbers. Hier moedigden tot 2007 fans hun voetbalclub ADO in het Zuiderpark Stadion aan en vindt jaarlijks Parkpop plaats. Het is flink doorstappen naar de derde bestemming: de Jozefkapel (1939) op de gelijknamige begraafplaats (1835). Vlakbij de kerk Maria van Eik en Duinen lopen we de begraafplaats op en stappen de kapel in. Wanneer de diaken de kaarsen op het altaar aansteekt, laten we de kerk op ons inwerken. De acht mini-doorkijkjes met blauw/paars glas in lood in het dak zijn ware blikvangers. De diaken wijst op de staties aan de kerkmuren: penteke-ningen uit begin 20e eeuw. “Altaar en tabernakel zijn nog aanwezig. De eucharistie kan worden gevierd en dat gebeurt soms ook bij kleine uit-vaarten”, zegt Van Adrichem. De prachtig ver-zorgde begraafplaats kent enkele honderden gra-ven. Een waterig zonnetje maakt het plaatje af.

📍 Burgemeester Hovylaan 70 2552 AZ Den Haag • T: 070 397 9413

Ruïne Oud Eik en Duinen

Markant stuk geschiedenis

Vanuit het volkse Loosduinen lopen we naar de chique Vruchtenbuurt. Op Oud Eik en Duinen, één van de grootste begraafplaatsen van Nederland, ligt een ruïne van de Kerk van Eikenduinen. Dit was een rooms-katholiek kerkgebouw, gesticht in 1247 door graaf Willem II van Holland, dat lange tijd een bedevaartsoord was vanwege een bijzonder relik: een splinter van het kruis van Christus. De plek is een rijksmonument waar katholieken uit heel Den Haag op Hemelvaartsdag in alle vroegte naartoe lopen (dauwtrappen). Tijdens de tocht wordt het relik van het Heilig Kruis meegedragen en bidden de lopers de rozenkrans. Na aankomst bij de ruïne loopt het gezelschap drie rondes om de toren waarna zegening met het relik van het Heilig Kruis plaatsvindt. Van Adrichem: “Deze plek staat voor mij voor traditie en verbondenheid. Dat een pastoor in 1988 het initiatief nam om de oude bedevaart te hervatten en dat we die elk jaar opnieuw lopen, vind ik bijzonder.”

📍 Laan van Eik en Duinen 38 • 2564 GT Den Haag • T: 070 447 0000

Koken met een missie

Rijen dik voor klooster

Het is inmiddels einde van de middag en dus tijd om de mouwen op te stropen. Iedere vrijdag verzorgt het Straatpastoraat een oecumenische kerkdienst en een maaltijd voor dak- en thuislozen. Dat gebeurt in het Stadsklooster in het centrum van de stad. In deze coronatijd kan de maaltijd niet samen in de zaal worden gegeten dus worden tasjes met de maaltijd aan de deur verstrekt. Vanmiddag verzorgen vrijwilligers van de Haagse parochie de maaltijd: macaroni. Terwijl de groenten worden gesneden en de heerlijke pastageuren door de keuken waaien, begint er buiten op het plein een rij te vormen. Een half uur later worden de eerste van 120 pakketten uitgedeeld. De mensen nemen ze dankbaar aan. Diaken Van Adrichem: “Fijn dat we hieraan kunnen bijdragen.” Het is voor sommige mensen de enige warme maaltijd in de week.

📍 Westeinde 101-A • 2512 GW Den Haag • www.straatspastoraatdenhaag.nl

Zoals de eerste leerlingen worden ook wij vandaag geroepen om de blijde boodschap van het evangelie te verspreiden, in het licht van Pasen en met de kracht van Pinksteren.

Door bisschop Van den Hende

Jezus leeft **EN WIJ MET HEM**

Beelden: Ramon Mangold

‘Het besef dat Jezus leeft, dringt niet meteen tot de leerlingen door’

In de evangeliën wordt verkondigd dat Jezus, gekruisigd en gestorven, is verrezen op de eerste dag van de week. In de vroege ochtend, daags na de sabbat, ontdekken de eerste leerlingen dat het graf waarin zij Jezus met groot verdriet hadden neergelegd, leeg is. De boodschap klinkt: “Hij is niet hier, Hij is verrezen.” Het besef dat Jezus leeft, dringt niet meteen tot de leerlingen door. Uiteindelijk maakt hun twijfel plaats voor vreugde en vertrouwen. De eerste dag van de week, de zondag, is vanaf het begin voor de jonge Kerk een dag om nooit te vergeten. De eerste dag van de week, de dag van de verrijzenis, wordt in ere gehouden als de dag van de Heer.

IN KRACHT VAN DE GEEST

Naast de zondag als de eerste dag van de week waarop christenen samenkomen om de verrijzenis van Jezus te gedenken, wordt in de loop van de tijd de stap gezet om als gelovigen niet alleen wekelijks de eerste dag van de week als dag van Jezus’ opstanding te gedenken maar bovendien in het bijzonder één keer per jaar het feest van de verrijzenis van de Heer te vieren, het paasfeest.

De verrijzenis van Christus is hoogtepunt en nieuw begin tegelijk. De evangeliën en het boek Handelingen verkondigen dat Jezus na zijn verrijzenis meerdere keren aan zijn leerlingen verschijnt. Hij komt bij hen ter bemoediging en om hen verder toe te rusten. Vijftig dagen na Pasen is het Pinksteren. Met het oog op Pinksteren zegt de Heer bij zijn hemelvaart: “gij zult kracht ontvangen van de Heilige Geest die over u komt, om mijn getuigen te zijn in Jeruzalem [...] en tot het einde der aarde” (Handelingen 1, 8). In kracht van de Geest begint de missionaire opdracht van de Kerk. Het is na Pinksteren dat de apostel Petrus in een gloedvolle toespraak de blijde boodschap verspreidt dat Jezus is gekruisigd en verrezen, en hij zegt: “Bekeert u en ieder late zich dopen in de naam van Jezus Christus tot vergeving van uw zonden. Dan zult gij als gave de Heilige Geest ontvangen” (Handelingen 2, 38-39).

De doop en de andere sacramenten hebben hun oorsprong in het verrijzenisgeloof. In de viering van de sacramenten raakt de verrezen Heer ons aan. Ook dit jaar worden bij gelegenheid van Pasen in verschillende parochies van ons bisdom volwassen geloofsleerlingen opgenomen in de Kerk door het doopsel, het vormsel en de eucharistie. Door de doop krijgen wij, bevrijd van de zonde, deel aan het nieuwe leven van Christus. In het vormsel staat het ontvangen van de gaven van de Heilige Geest centraal. In de eucharistie gedenken wij het sterven van Jezus aan het kruis én zijn opstanding uit de dood: “Redder van de wereld, bevrijd ons, Gij die ons hebt verlost door uw kruis en verrijzenis.”

In het licht van Pasen en met de kracht van de Heilige Geest mogen wij in vertrouwen blijven zeggen: Jezus leeft en wij met Hem. Zoals de eerste leerlingen worden ook wij als leden van de Kerk van vandaag geroepen om de blijde boodschap van het evangelie te verspreiden, in het licht van Pasen en met de kracht van Pinksteren.

EEN ONTMOETING

De persoon van Jezus, de verrezen Heer, staat centraal in ons leven als christenen. Daarover schrijft paus Franciscus: “Aan het begin van het christen-zijn staat niet een ethische beslissing of een hoogstaand idee, maar de ontmoeting met een gebeurtenis, met een Persoon, die ons leven een nieuwe horizon en daarmee beslissende richting geeft.” Hij schrijft deze woorden in het document over de verkondiging van het evangelie in de wereld van nu, ‘Evangelii Gaudium’ (De vreugde van het evangelie, 2013). Het is een citaat uit de encycliek ‘Deus Caritas Est’ van paus Benedictus XVI.

ONZE OPDRACHT

Die opdracht tot verkondiging of evangelisatie is niet eenvoudig. Enerzijds is het nodig mensen binnen onze Kerk opnieuw in contact te brengen met de persoon van Jezus en zijn blijde boodschap, als zij dat contact zijn verloren. Anderzijds hebben we als Kerk de taak om naar buiten te gaan en ook andere mensen in aanraking te brengen met het evangelie. »

Pas wanneer het geloof van Pasen ons vertrekpunt is en we steeds opnieuw ontvankelijk blijven voor de gaven van de Geest, zijn we in staat om de Naam van de Heer en zijn evangelie uit te dragen. In het perspectief van deze missionaire opdracht hadden we in ons bisdom een reeks van inhoudelijke themajaren. Themajaren reiken ons op inhoudelijke wijze bouwstenen aan om als parochianen ook zelf persoonlijk mee te kunnen werken aan de verspreiding van de blijde boodschap, vanuit de ontmoeting met de verrezen Heer. De vitaliteit van onze parochies en parochiekernen heeft hier direct mee te maken. Zo hielden we als bisdom: een jaar van het geloof, van de daden van liefde, van het gebed, van de roeping, van barmhartigheid, en een jaar van het Woord van God dat we afgelopen Kerstmis afsloten. En het voornemen bestaat om aan deze reeks themajaren een jaar van de sacramenten toe te voegen, omdat de sacramenten zo wezenlijk zijn voor ons leven in geloof. Het vieren van de sacramenten is geworteld in het geloof van Pasen en ten diepste verbonden met de verrezen Heer.

DE UITDAGING VOOR PAROCHIES

Paus Franciscus schrijft in de exhortatie ‘Evangelii Gaudium’ dat parochies een uitgelezen taak hebben waar het gaat om de beleving en verspreiding van het evangelie: “de parochie is een kerkelijke aanwezigheid in het gebied, een omgeving waar naar het Woord van God wordt geluisterd, van groei van het christelijk leven, van dialoog, van verkondiging en naastenliefde, van aanbidding en viering. Door middel van al haar activiteiten bemoedigt en vormt de parochie haar leden, opdat zij actief zijn in de evangelisatie” (art. 28). Hierin komt naar voren dat ook de eigen parochiegemeenschap geen doel op zich is. Het fijn hebben met elkaar is niet genoeg, ook al is de onderlinge liefde onmisbaar in ons christelijk getuigenis (cf Handelingen 2, 42-47). In Pasen en Pinksteren ligt ons vertrekpunt om naar buiten te treden met ons geloof, met onze hoop en met de liefde die wij in Christus hebben leren kennen. Bij de verkondiging van de blijde boodschap hoort dan ook de verspreiding van de liefde

van God in woord en daad. Paus Paulus VI sprak over het bouwen aan een ‘beschaving van liefde’ en paus Franciscus schreef over de ‘sociale dimensie van evangelisatie’. Gemeenschappelijk leven en engagement met anderen behoren tot de kern van het evangelie (Evangelii Gaudium n. 177).

AUTHENTIEK GELOOF

In die zin trekken parochies en caritas-instellingen samen op waar het gaat om de verspreiding van het evangelie, en kunnen we ons geloof in Jezus niet beperken tot ons privé domein. De voorbereiding op het eeuwig leven in de hemel vraagt dat we in Jezus’ Naam tevens vrede en rechtvaardigheid bevorderen in de wereld van nu, en de beschermwaardigheid van ieder mensenleven onderstrepen. Een authentiek geloof houdt ook altijd een diep verlangen in om de wereld te veranderen (Evangelii Gaudium nn. 182-183).

‘We kunnen ons geloof in Jezus niet beperken tot ons privé domein’

VOOR IEDER VAN ONS

Ondanks de huidige omstandigheden als gevolg van corona blijft deze missionaire opdracht voor ieder van ons de uitdaging, in het voetspoor van de eerste leerlingen. Alleen wanneer het geloof van Pasen ons vertrekpunt blijft en wij de kracht van het pinkstervuur blijven verwachten, kunnen we getuigen van de levende Heer in ons midden en als Kerk met vrucht verder gaan. Onze weg als christenen blijft daarom ook na Pasen en Pinksteren een weg van toelag op het bidden, van aandacht voor de liefde tot de naaste en van trouw aan de sacramenten waarin wij zijn herboren (cf prefatie I Veertigdagentijd). Het vieren van de zondag als dag van de verrijzenis en de eucharistie als bron en hoogtepunt van ons christelijk leven hebben we nodig. Alleen vanuit de ontmoeting met Jezus de verrezen Heer zijn we als Kerk in staat tot (nieuwe) evangelisatie: Jezus leeft en wij met Hem. ■

“KOM, VOLG MIJ” — Onderzoek je roeping

Door Daphne van Rosendaal

“Kom, volg Mij”. Met die oproep van Jezus startte Vronesteyn een campagne, voorafgaand aan de online Oriëntatiedag op zondag 14 maart. De campagne bestaat uit beeldmateriaal voor social media en een digitale nieuwsbrief die voortaan vijf keer per jaar zal verschijnen. Vronesteyn is het diocesane centrum voor de priester- en diakenopleiding in het bisdom Rotterdam.

Het is niet altijd gemakkelijk de eigen roeping te onderscheiden”, zegt paus Franciscus. Zeker niet in onze geseculariseerde en drukke wereld. Vronesteyn wil daarom mannen helpen, die nadenken over de vraag of God hen roept tot het ambt van priester of diaken ten dienste van de parochies. De oproep van de campagne is: Onderzoek je roeping. Doe dat samen met Vronesteyn.

De Oriëntatiedag van Vronesteyn op 14 maart vond plaats als online bijeenkomst. Op dit moment zijn er drie belangstellenden, vertelt rector Broeders. Op de Oriëntatiedag ging hij samen met bisschop Van den Hende in gesprek met de deelnemers. Rector Broeders is positief over deze wijze van ontmoeten. “Digitaal samenkomen is een heel geconcentreerde manier van met elkaar spreken. Je kijkt elkaar recht in het gezicht en er is weinig afleiding door de omgeving. Normaal komen mensen als ze Vronesteyn bezoeken op een voor hen nieuwe plek. Online konden ze nu vanuit hun eigen huis in gesprek. Het leidde tot een heel goed gesprek. Het was een heel positieve ervaring.”

“Na de opening met een roepingengebed, zijn we met elkaar in gesprek gegaan over roeping”, vertelt de rector. “We hebben daarover gesproken als het zetten van een stip aan de horizon en op weg gaan. Dat hebben we verbonden met het thema van Roepingenzondag dit jaar: Wees niet bang, kom dichterbij. Dus: zet die stip op de horizon en ga op weg er naartoe en maak werk van je roeping.”

Bisschop Van den Hende sprak met de deelnemers over de roeping tot priester of diaken. Rector Broeders: “God roept ons en het is aan ons om te antwoorden. Bij het nadenken over de

vraag of God je roept tot het priesterschap of diaconaat is het belangrijk om dat niet voor jezelf te houden, maar erover in gesprek te gaan. Je kunt het samenvatten met drie g’s: gebed, gesprek, gemeenschap. Oftewel: ga erover in gebed en breng het in gesprek in de gemeenschap van de Kerk. Wacht niet passief af, maar doe er iets mee als die vraag je bezighoudt.”

Met een nieuwe digitale nieuwsbrief wil Vronesteyn op een laagdrempelige manier helpen bij het nadenken over een roeping tot het priesterschap of diaconaat. Iedereen die wil kan zich op vronesteyn.nl aanmelden voor deze nieuwsbrief en de oproep van Jezus “Kom, volg Mij” mee helpen verspreiden via de eigen social media. De woorden “Kom, volg Mij” van Jezus komen voor in het evangelie volgens Marcus als het gaat over de roeping van de eerste leerlingen (Marcus 1, 16-20). De huiskapel van Vronesteyn heeft daar een mooi glas-in-loodraam van. De eerste leerlingen zijn vissers. Jezus ziet hen en komt naderbij en terwijl ze bezig zijn met hun dagelijkse werk zegt Hij: “Kom, volg Mij.” ■

Steun Vronesteyn bij gelegenheid van Roepingenzondag 25 april met uw gift via IBAN NL29 INGB 0000 3656 73 t.n.v. Centrum Vronesteyn. Of geef eenvoudig online op www.vronesteyn.nl

Kiezen voor DE KERK

Door Celine Timmerman

Waarom kiezen mensen op latere leeftijd voor de Katholieke Kerk? In Kiezen voor de Kerk vragen we het aan recent verwelkomde kerktoetreders. Deze keer Sylvia de Vreede (27).

Beeld: Guus Schoonewille

T

Sylvia de Vreede:

“Je identiteit ligt niet in wat je kan of doet, maar in Gods handen”

Hoe ben je in aanraking met het geloof gekomen?

“Ik zat op een katholieke middelbare school die reizen naar Taizé organiseerde. Op mijn vijftiende ging ik voor het eerst mee en vond het écht leuk om daar te zijn. Het jaar erna ging ik weer, omdat ik inmiddels meer met zinging bezig was. Er is toen een zaadje geplant, want op mijn 23e heb ik mij laten dopen. Al was dat een heel proces.”

Vertel.

“Ik heb een goede vriendin die al heel haar leven katholiek is. Ze nam mij mee naar een katholiek jongerenkamp om mij te laten kennismaken met hetatholicisme. Ik vond dat kamp toen echt vreselijk over de top - nu zou ik het geweldig vinden. God heeft me toen niet losgelaten, Hij bleef met mij aan de slag waardoor ik mij toch met het geloof bleef bezighouden. Op mijn 18e wilde ik een tussenjaar en ben ik vier maanden naar Taizé geweest. Ik heb daar toen voor het eerst gebeden en met God gepraat. Nog niet met Jezus, want Hij is super concreet. Veel concreter dan geloven in iets groters dan jezelf. Voordat ik bij Jezus uitkwam, was een hele weg.”

Toch ben je nu katholiek.

“Dat komt voornamelijk doordat ik, toen ik in Leiden woonde, mij heb aangesloten bij de christelijke studentenvereniging Ichthus. Daar ben ik bijbelstudie gaan doen en kreeg ik meer vrienden die ook gelovig waren. Ik weet nu dat dit Gods leiding is, maar op dat moment was ik mij daar niet van bewust. Vervolgens ben ik veel kerken langs geweest en voelde ik mij het meest aangetrokken tot de Katholieke Kerk. Ik vind het prachtig dat het mysterie er mag zijn, dat het groter is dan jezelf en dat we dat kunnen uitdrukken door lichaamstaal en rituelen. En dat het oké is dat je het niet hoeft te doorgronden. Hoe ik uiteindelijk echt Jezus heb leren kennen, is doordat ik daar heel bewust voor heb gebeden en voor heb laten bidden. Ik vroeg ook aan Jezus of Hij zich kon laten zien. Ik had het er een keer tijdens een meidenkring over dat wat Jezus op aarde heeft gedaan, zoals met de overspelige vrouw bijvoorbeeld, echt supervet is. Jezus was echt cool in die tijd en dat deed mij realiseren dat ik echt trots mag zijn om Hem te volgen!”

Wat heeft hetatholicisme tot nu toe toegevoegd aan je leven?

“De kern van Jezus en het mysterie van God zijn de grootste toevoegingen. Maar ook de biecht. Het is zó krachtig. Eigenlijk ervaar ik telkens een hoge drempel als ik ga, maar erna voel ik mij verlicht en opgelucht.”

Ben je door je geloof veranderd?

“Zeker, ik heb een bepaalde rust gekregen. Je identiteit in moeilijke tijden ligt niet in wat je kan of doet, maar in Gods handen. Dat Hij je ziet en dat je zijn kind bent. Dat geeft mij rust en tegenwicht in deze maatschappij.”

Wat raakt je in het geloof?

“Dat er iemand is die iedereen op aarde ziet, ook mij. En dat Hij zegt: je bent goed genoeg. Het is oké om jij te zijn.”

‘Jezus is super concreet’

Hoe reageert je omgeving op jouw geloofsleven?

“Mijn ouders willen dat ik gelukkig ben, dus die vinden het prima. Mijn moeder zei een keer: ‘Ik zie dat het geloof je iets geeft wat wij niet kunnen geven’.”

En je hebt je verloofde door het geloof leren kennen!

“Ja, op een conferentie voor christelijke studenten. Ruben (26) is protestants en echt opgegroeid in de protestantse kerk. We zijn beide oecumenisch ingesteld, we geloven immers in dezelfde Christus. Wij blijven als echtpaar Jezus volgen; God is en blijft ons middelpunt in het leven.” ■

DE DUISTERNIS VERDREVEN — *Jubel!*

Door Rens Tienstra

De paasjubelzang (ook bekend onder de Latijnse naam *Exsultet*) is één van de grote poëtische jubelzangen uit de kerkmuzikale traditie.

Eén keer per jaar klinkt de paasjubelzang met zijn hemelbestormende woorden in de paaswake, in context van de pasgewijde paaskaars. Op dat moment beweegt de liturgie van duisternis naar licht en klinken woorden om God te danken voor wat dat licht betekent. De paasjubelzang is een lied van overwinning: de intocht van de ‘grote, eeuwige Koning’, en het verdrijven van de duisternis. De Koning is natuurlijk Christus, en de overwinning is in dit geval die op de dood: het Mysterie van het paasfeest.

UITTOCHT

Maar er klinken ook verwijzingen naar een andere overwinning op de ‘dood’. Een kernelement van de paaswake is de uittocht uit Egypte (Exodus 12), en dit werkt door in de paasjubelzang. De paaskaars zelf verwijst immers naar Gods vuurkolom die Gods volk leidde tijdens de doortocht door de Rode Zee. Ook zijn parafraseringen van Psalm 98 te bemerken: de jubel van ‘heel de aarde’, Gods overwinning en het zingen bij trompetten. Het hemelkoor van engelen gaat terug op het visioen van Jesaja 6, 3.

NIEUW LICHT

Omdat de paaswake ieder jaar gevierd wordt zou het bijna vergeten kunnen worden, maar er zit een diepe boodschap en rijke symboliek in het verdrijven van de duisternis door het nieuwe licht: Christus, net als het volk Israëls, is door de duisternis gegaan en als nieuw licht - als Morgenster - ontstoken. Het is een gezang waarin verschillende momenten van de verlossingsgeschiedenis langskomen, culminerend in deze nacht. ■

LAAT JUICHEN

De muziek van de paasjubelzang hangt tussen recitatief (= herhaling van tekst op één toon met vaste melodische formules) en echte compositie. Eerst bestaat de muziek slechts uit de herhaling van formules (zoals op laat juichen), maar dan ‘breekt’ de melodie los op ‘juichen om de overwinning’, gevolgd door het martiale ‘Laat de trompetten klinken in het rond’. Hier is, in tegenstelling tot de opening, opeens een vaste puls, en de structuurtonen van de melodie contrasteren sterk met de reciterende opening. De melodie is, net als de tekst, ontketend!

De tekst van de paasjubelzang wordt gedateerd tussen de vijfde en zevende eeuw; de oudste handschriften waarin hij voorkomt stammen uit de zevende en achtste eeuw, en daarmee behoort hij tot de oudste lagen van de liturgie. Wat bijzonder is, is dat - zelfs in vertaling - de huidige tekst min of meer hetzelfde is als die van 1200 jaar geleden. In dat opzicht sluit de geschiedenis van de paasjubelzang zelf goed aan bij het doel van haar tekst: de tijd overbruggen door verschillende momenten van Gods Verlossing te verbinden - tot aan deze nacht. ■

Rens Tienstra (PhD, MA, MMus) is kerkmusicus, componist en musicoloog, met specialismes in het gregoriaans en hedendaagse muziek, www.renstienstra.nl

Zie voor de hele tekst van het lied
Gezangen voor Liturgie 488.

Scan de QR-code en luister:

T

Lees – Kijk – Luister – Proef

‘De lector: Het Woord van God horen en voorlezen in de liturgie’

Bij het bisdom Rotterdam werd voorafgaand aan de Zondag van het Woord van God op maandagavond 18 januari een online bijeenkomst gehouden met de presentatie van een nieuwe brochure voor lectoren. De uitgave heeft als titel ‘De lector: Het Woord van God horen en voorlezen in de liturgie’. De brochure werd geschreven door broeder Johan te Velde o.s.b. en is verkrijgbaar via de online bestelmogelijkheid op de bisdomwebsite. De brochure (32 pagina’s) kost € 3,00.

Eerste Nederlandse vertaling Pastorale Regel paus Gregorius de Grote

Docenten van het seminarie Rolduc publiceerden in de reeks Studia Rodensia een Nederlandse vertaling van de Pastorale regel van Gregorius de Grote (6e-7e eeuw). Gezegd wordt dat deze tekst hetzelfde belang heeft voor diocesane priesters als de regel van Benedictus voor het religieuze leven. De regel van paus Gregorius is lezenswaardig voor hen die pastoraal werkzaam zijn of zich daarop voorbereiden. Het boek (256 pagina’s, harde kaft) is uitgegeven door het Grootseminarie Rolduc en daar verkrijgbaar voor € 24,50 (excl. verzendkosten) via info@rolduc.nl, ISBN 978 90 9034239 9.

Wat is waardig sterven volgens het katholieke geloof?

In deze podcast spreekt katholiekleven.nl met dr. Lambert Hendriks, voorzitter van de Katholieke Stichting Medische Ethiek. Op 24 april organiseert die stichting een bijeenkomst over de zorg voor mensen in kritieke en terminale levensfasen. Daarover verscheen in 2020 een document: Samaritanus

Bonus, de barmhartige Samaritaan. Een gesprek over palliatieve zorg, euthanasie en de vraag: wat is waardig sterven volgens het

katholieke geloof? En over hulp, liefde en nabijheid als je te maken krijgt met het lijden dat je overkomt.

Diaconaal digitaal

De Veertigdagentijd is een tijd van vasten en bidden en van aalmoezen geven. In een reeks online interviews vertellen mensen uit het bisdom Rotterdam over hun diaconale inzet, wat nu extra uitdagend is vanwege corona. Welke kansen zien zij? En wat inspireert hen om door te gaan? In het eerste interview vertelt Tineke Heemskerk van de Diocesane Caritas Instelling (DCI) over haar vrijwilligerswerk in de gevangenis en hoe zij ervaart dat je door te delen zelf ook ontvangt. Diaken Ed Doe vertelt in de serie dat we in ieder mens het gelaat van Christus zelf zien. “We kunnen laten zien dat we van God houden door ook van onze medemens te houden. Zoals het spreekwoord ‘geld moet rollen’. Dat is ook zo voor de liefde voor God en de naaste.”

Voor deze video's en podcast scan de QR-code of ga naar tussenbeide.nl

T

Na 65 jaar een nieuw bier

De laatste jaren zijn er verschillende nieuwe trappistenbieren bijgekomen (waaronder Zundert in Nederland). De meeste trappistenbrouwerijen, met name in België, bestaan echter al veel langer. Ze brouwen al jaren dezelfde en vertrouwde bieren. Het komt maar zelden voor dat een trappistenklooster een nieuw bier introduceert.

Door Fedor Vogel

Eind 2020 was het zover. De abdij van Notre-Dame de Saint-Remy, in de bierwereld beter bekend als Trappist Rochefort, kondigde na 65 jaar (!) een nieuw bier aan. Het jaar 2020 was ook niet voor niets gekozen: namelijk 100 jaar nadat de monniken een eerste blond bier brouwden, een bier dat nooit op de markt kwam. Voor de bierkenners onder u: Rochefort had tot voor kort drie bieren. De Rochefort 6, 8 en 10. De ‘6’ is het oudste bier van de brouwerij, een koperkleurig bier van 7,5%, vol aroma’s van geroosterde mout, suiker en donker fruit. De ‘8’ is al een stevige jongen, 9,2%, donker, rijk aan smaak met tonen van donker fruit, pruimen en vijgen. Het meest populaire bier van Rochefort is de ‘10’, een quadrupel van 11,3%, vol zoetheid van alcohol, fruitige tonen van banaan en peer en toetsen van zwarte chocolade. Vertrouwde bieren en niemand had ooit verwacht dat er eentje bij zou komen.

Hoe verrassend: eind 2020 lanceerden de trappisten uit Rochefort de Triple Extra. Het eerste zwaar blonde bier van de abdijbrouwerij waar goed (en lang) over is nagedacht. De laatste decennia is er bij bierliefhebbers meer interesse voor de wat zwaardere blonde bieren en tripels. Westmalle tripel, van de collega-trappisten uit de abdij Onze-Lieve-Vrouw van het Heilig Hart van Westmalle, wordt al vele jaren beschouwd als de ‘moeder aller tripels’. Een voorbeeld voor vele tripelbrouwers, ook buiten de abdijmuren. En eind 2020 kwam Rochefort dus na 65 jaar met een eigen tripel! Want hun laatste nieuwe bier was de Rochefort 8 in 1955. In 1920 (100 jaar geleden dus) heeft de brouwerij al eens een zware blonde gebrouwen onder de naam ‘Forte Blond Extra’. Daar komt de naam ‘Triple Extra’ vandaan en het bier is absoluut een verrijking.

TIJDSFEN

BIEREN

BIERTIP

8,5

Bier:

Rochefort Triple Extra, 8,1% alc. vol.

Brouwerij:

Abdij Notre-Dame de Saint-Remy in Rochefort

De Proef:

Een goudgeel speciaalbier met een zacht-zoete smaak met aroma’s van sinaasappel, citrustonen, exotisch fruit en een kruidige geur.

In deze column schrijft Fedor Vogel over de zin en onzin rond abdij- en trappistenbieren. Fedor Vogel is uitgever en hoofdredacteur van Bier! magazine, Brouw! magazine en Bierradio.nl. Hij is al sinds zijn jeugd actief binnen de Kerk en op dit moment bestuurslid van de H. Theresia van Ávila-parochie in katholieke Drechtsteden.

KATHOLIEK EN SOCIAAL – *in coronatijd*

Soms gaat het om activiteiten ondanks corona, soms misschien wel vanwege. Shirleni Blanken, werkzaam bij Stichting Mara, vertelt over haar motivatie vanuit haar geloof om juist in deze tijd in Rotterdam en Den Haag actief te zijn met en voor jongeren.

Door Jolanda de Wolf

Shirleni Blanken begon ruim tien jaar geleden in Rotterdam met M25, het programma waarin jongeren - geïnspireerd door Matteüs 25 waarin Jezus spreekt over de werken van barmhartigheid - hun handen uit de mouwen steken voor de medemens. Blanken: "Ook in mijn eigen parochie was ik altijd al met tieners bezig en ik vond het leuk om mijn geloof uit te kunnen dragen en met jongeren te werken."

KWETSBAAR

Inmiddels heeft ze veel ervaring met het jongerenwerk. Zo heeft ze te maken met jongeren in moeilijke situaties, zoals dak- en thuisloze jongeren. Voor hen is er bij Mara een activiteitenprogramma onder de noemer Op Stap. "Voor deze kwetsbare jongeren is het heel belangrijk dat - juist in deze coronatijd - de activiteiten door kunnen gaan en dat we het contact niet verliezen," vertelt Blanken op haar werkplek in hartje Rotterdam. Het gaat bij dit programma om ontspannende activiteiten. "Deze kwetsbare jongeren zitten al in een molen van alles wat moet. Even afleiding van hun problemen en een luisterend oor is voor hen zo waardevol! Hun frustraties met 'het systeem' kunnen delen

geeft opluchting en zorgt er voor dat ze daarna weer verder kunnen werken aan hun leven op de rit krijgen. We hebben in overleg met de gemeente er voor kunnen zorgen dat de activiteiten coronaproof door konden gaan."

CHALLENGE

Ook is Shirleni Blanken met het project The Challenge actief voor jongeren die hun maatschappelijke stage bij

'Het is belangrijk dat activiteiten door kunnen gaan'

Mara komen doen of op school een programma burgerschapsvorming volgen. Behalve schoolklassen zijn er jongeren die zich vanuit hun parochie of individueel aansluiten bij het project. Blanken: "The Challenge is er voor jongeren tussen 12 en 18 jaar. We organiseren het tweemaal per jaar. Drie maanden lang werken jongeren in teams aan hun zelf bedachte project waarin ze zich inzetten voor de medemens, compleet met slotmanifestatie met waardering van een jury."

"Met The Challenge willen we jongeren inspireren om iets te betekenen voor de maatschappij. Maar het is veel meer dan vrijwilligerswerk. Gaandeweg leren ze meer over het katholiek sociaal denken, dat we hebben gevat in negen kernwaarden, zoals menselijke waardigheid, inlevingsvermogen en respect. De jongeren passen die toe in concrete acties die ze zelf bedenken. Sommige teams kiezen er voor om iets te doen voor ouderen. Anderen geven aan zich graag te willen inzetten voor kinderen die gepest worden. We gaan met hen in gesprek rond het katholiek sociaal denken en bieden de jongeren een kader om zich op dit gebied te ontwikkelen."

Beelden: Daphne van Rosendaal

'Wat maakt jou gelukkig?'

Blanken ontmoet steevast jongeren die zeggen: "Ik kom hier alleen om mijn uren te maken voor mijn maatschappelijke stage." "Die vind ik het leukst", grinnikt ze. "Het zijn vaak juist die jongeren die na afloop betrokken blijven. Hoe ik dat doe? Veel in gesprek gaan! Gaandeweg zie je de jongeren dan inzichten verwerven. Ze hadden bijvoorbeeld altijd een bepaald idee over daklozen en zien dat het in werkelijkheid heel anders is."

DAAROM

"Ik vind het fijn om zichtbaar te maken wat je vanuit je geloof allemaal kunt doen. Mensen daarbij betrekken is belangrijk. De mensen van de Kerk herinneren aan de maatschappelijke opdracht. Vaak zeggen parochies: wij hebben geen jongeren. Maar je kunt juist jongeren vragen voor je diaconie. Zo kun je ze activeren en betrekken. Ik heb bijvoorbeeld gezien dat iemand nadat hij gevraagd werd om zich in te zetten binnen M25, zich uiteindelijk heeft laten doppen. Ook herinner ik me een gesprek met een groep jongeren in de metro op weg naar een activiteit. Een van hen zei: 'Zo doe ik iets met mijn geloof.' Dat wat er niet is, kun je opstarten. Met M25-lounge gaan we met een groepje jongeren bij kerken langs. Dat biedt gelegenheid jongeren in een parochie te verzamelen en met elkaar in gesprek te gaan. Ja verbinding, daar hou ik van!" ■

"De creativiteit van jongeren vind ik mooi om te zien", lacht Blanken breeduit. "De vorige ronde gooide corona flink roet in het eten. Een activiteit voor bewoners van een verzorgingshuis kon niet doorgaan. Toen opperden de verzorgenden het idee om een kaartje te sturen naar de bewoners. Maar jongeren hebben niet veel op met kaartjes schrijven. 'Kunnen we geen korte filmpjes maken?' vroegen zij. En zo gebeurde het dat de jongeren elke week een videoberichtje stuurden met een opname in de natuur. Dat werd erg gewaardeerd. Het was voor de ouderen letterlijk een lijntje naar buiten."

REFLECTIE

De teams van vier à zes jongeren worden elk begeleid door een coach. Binnen hun team gaan de jongeren in gesprek over de kernwaarden. Blanken: "Ik vertrek de eerste bijeenkomst vanuit de jongeren zelf: wat maakt jou gelukkig? Er komen dan antwoorden als: gezondheid, geld. Als we dan daar dieper op ingaan, laat ik zien dat je, wat je ook doet, altijd anderen nodig hebt. Daarop introduceren we de kernwaarden. Doordat we hier over praten, denken de jongeren er niet alleen over na, zij maken zich ook woorden eigen om het er met vrienden over te hebben."

De Gezalfde gezonden

*Het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965)
beschouwt het Woord van God als een schatkamer
die we als gelovige mensen telkens opnieuw moeten openen.*

Beeld: Lidy de Koning

Door pastoor Ruud Gouw

De prediking van Jezus in de synagoge van Nazareth is voor de evangelist Lucas een belangrijke gebeurtenis. Het verhaal, dat bij Matteüs en Marcus later in hun evangelie voorkomt (Matteüs 13, 53-58; Marcus 6, 1-6), plaatst Lucas aan het begin van zijn evangelie (Lucas 4, 16-30). Waar Matteüs en Marcus slechts vermelden, dat Jezus onderricht geeft, horen we bij Lucas, hoe Jezus in de synagoge voorleest uit de profeet Jesaja: “De geest van de Heer is over mij gekomen, omdat Hij mij gezalfd heeft...” (Lucas 4, 18).

De profeet weet zich gezalfd (Jesaja 61, 1). In het Oude Testament geldt voor meerdere personen dat ze werden gezalfd: koningen werden gezalfd (Saul in 1 Samuel 10, 1; David in 1 Samuel 16, 13), ook priesters (Leviticus 7, 36) en misschien ook profeten (vgl. Psalm 105, 15). De aanduiding “gezalfde” (“messias” in het Hebreeuws, “christos” in het Grieks) was niet voorbehouden aan een bepaalde persoon. Mensen werden gezalfd om ze toe te rusten voor een bepaalde taak; zo blijkt ook uit de tekst van Jesaja: “Hij heeft mij gezalfd om aan de armen de blijde boodschap te brengen...” (Jesaja 61, 1v).

Mogelijk zijn sommige oudtestamentische teksten, waarin gesproken werd over een gezalfde (bijvoorbeeld Psalm 2) later verstaan als woorden die betrekking hebben op een bepaalde persoon in de eindtijd, de Gezalfde. In het Nieuwe Testament blijkt men met de term Gezalfde aan een bepaald iemand te denken. Zo verklaart Johannes de Doper in het begin van het Johannesevangelie met nadruk, dat hij de Messias niet is. Als Andreas twee dagen later Jezus heeft gezien, meldt hij aan zijn broer Simon Petrus: “Wij hebben de Messias - vertaald betekent dat: de Gezalfde - gevonden” (Johannes 1, 20 en 41).

Ook in het Lucasevangelie wordt met het woord Gezalfde een bepaalde persoon bedoeld. Als Jezus geboren is, verkondigt de

engel aan de herders: “Heden is u een Redder geboren, Christus de Heer”. In het verhaal van de opdracht van Jezus in de tempel wordt van Simeon gezegd dat “de dood hem niet zou treffen voordat hij de Gezalfde van de Heer zou hebben aanschouwd” (Lucas 2, 11 en 26).

In de synagoge in Nazareth verklaart Jezus de woorden van de profeet Jesaja die Hij heeft voorgelezen, op zichzelf van toepassing. Algemeen wordt aangenomen, dat Hij daarbij aan zijn doop denkt. Toen kwam de Heilige Geest op Hem. De beschrijving van de doop van Jezus bestaat - net als bij Matteüs en Marcus - uit twee delen: zijn doopsel in water en de Heilige Geest die over Hem neerdaalt (Lucas 3, 21-22).

Na het verhaal van de doop en de vermelding van Jezus' geslachtslijst (Lucas 3, 21-38) volgen er twee verhalen: Jezus' verblijf in de woestijn en zijn prediking in Nazareth (Lucas 4, 1-30). We kunnen overeenkomst signaleren tussen deze twee verhalen en de beschrijving van Jezus' doop. In de woestijn laat Jezus zien wat het betekent het doopsel met water tot bekering te hebben ontvangen: neen zeggen tegen de bekoring vooral aan jezelf te denken: eigen behoeften, eigen macht en eigen veiligheid. In zijn onderricht in Nazareth geeft Jezus door middel van de woorden van de profeet Jesaja aan, waartoe Hij is gezalfd en gezonden: om vrijlating en uitzicht te verkondigen aan wie daarnaar uitzien.

Aan het einde van het Lucasevangelie houdt Jezus zijn leerlingen voor dat ze zijn leven moeten begrijpen vanuit de (oudtestamentische) Schriften; dat gebeurt eerst als Hij de Emmaüsgangers een juist zicht geeft op de Messias en vervolgens de elf apostelen en de overigen (Lucas 24, 26-27 en 44). Aan het begin van het evangelie geeft Jezus zelf het voorbeeld door profetenwoorden voor te lezen als het programma van zijn zending. ■

Mensen werden gezalfd om ze toe te rusten voor een bepaalde taak

16 Zo kwam Hij ook in Nazaret, waar Hij was grootgebracht, ging volgens zijn gewoonte op de sabbatdag naar de synagoge en stond op om voor te lezen.

17 Ze reikten Hem de boekrol van de profeet Jesaja aan. Hij opende de rol en vond de plaats waar geschreven stond:

18 De geest des Heren is over mij gekomen, omdat Hij mij gezalfd heeft. Hij heeft mij gezonden om aan armen de Blijde Boodschap te brengen, aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken, en aan blinden, dat zij zullen zien; om verdrukten te laten gaan in vrijheid, **19** om een genadejaar af te kondigen van de Heer.

*Lucas 4
Rkbijbel.nl*

Q

&

A

**Wat betekent het dat wij als christenen
genoemd zijn naar Christus?**

**Christus is het
Griekse woord
voor 'Gezalfde'**

De naam *christenen* komt al in de Bijbel voor. In Antiochië worden de leerlingen voor het eerst *christenen* genoemd (Handelingen 11, 26). *Christenen* is afgeleid van *Christus*, de titel van Jezus die soms bijna als een achternaam wordt gebruikt. Petrus zegt tegen Jezus: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God' (Matteüs 16, 16).

Christus is het Griekse woord voor 'Gezalfde', in het Hebreeuws *masjiach* (oftewel *messias*). Gezalfd worden, dat gebeurde vroeger met olijfolie, en was een teken dat je begon aan een belangrijke taak. Over de herdersjongen David werd een hoorn met olijfolie uitgegoten als teken dat hij koning zou worden, en vanaf dat moment ontving hij de Geest van God (1 Samuel 15). Priesters werden gezalfd: een oud lied zingt over de olie die afdruipt van het hoofd van de hogepriester Aäron, en in zijn baard en kleding trekt (Psalm 133).

Degenen die Gods Woord spreken, worden ook zijn gezalfden genoemd (Psalm 105). Als Jezus begint te preken, citeert Hij Jesaja: "De Geest van de Heer is over mij gekomen, omdat Hij me heeft gezalfd om het goede nieuws aan armen te verkondigen" (Lucas 4, 18). Omdat zijn aanwezigheid en woorden werkelijk *goed nieuws* zijn, wordt later gezegd dat Jezus is gezalfd met "olie van vreugde" (Hebreeën 1, 9)!

Vandaar dat ook wij, leerlingen van Christus, zalfolie (*chrisma*) ontvangen - bij de doop, het vormsel, de priesterwijding. Deze olie wordt in de Goede Week vóór Pasen door de bisschop gewijd.

Zo heeft de naam *christen* een dubbele betekenis: we zijn leerlingen van Jezus Christus, en net als Hij zijn we tot vreugdebrengrers gezalfd, uiterlijk met olie en innerlijk door de Heilige Geest! ■

Door: parochievicaris Eli Stok

Diaconaal koken met Dick

Beeld: Geisje van der Linden

Samenkomen in groepen waarbij we eten en ontmoeten is helaas in deze tijd niet mogelijk. Creatiefkoken en delen met de medemens, buren, parochianen is gelukkig binnen alle beperkingen wel een mogelijkheid. Een bakje soep is makkelijk uit te reiken, zegt diaken Dick Vrijburg.

Linzensoep is lekker en erg gezond. Linzen komen van de linzenplant en groeien in peulen. Over smaak valt te twisten, maar dat linzensoep voedzaam is, mag duidelijk zijn. Linzen zitten vol ijzer, vezels en eiwitten. Ze hebben niet echt een uitgesproken smaak, waardoor de peulvruchten geschikt zijn als onderdeel van bijvoorbeeld curry, soep of stoofschotels. De rijke hoeveelheid eiwitten maakt linzen tot een goede vleesvervanger.

In de Veertigdagentijd doen we iets minder om iets meer voor de ander te doen. Je zou bijna kunnen zeggen: minder? We kunnen al zo weinig! Juist nu ervaren dat we vanuit een sobere tijd op weg zijn naar Pasen, is leven vanuit ons geloof.

'Samen eten en ontmoeten is helaas in deze tijd niet mogelijk, maar een en bakje soep is makkelijk uit te reiken'

Het wonder van Pasen zet je weer op de been. Opent het leven. We zien het in het paasevangelie: de vrouwen krijgen nieuwe kracht als ze horen dat Jezus is opgestaan. De ogen van Maria gaan weer gloeien als ze in de tuin bij haar naam wordt geroepen. De mannen van Emmaüs krijgen weer vleugels als ze ontdekken dat de Opgestane brood en wijn met hen deelt.

Maak de heerlijke linzensoep en deel deze met de buren, of de mensen in uw geloofsgemeenschap. U wordt bij het eten van deze voedzame linzensoep vast blij. ■

Beeld: Fernando Villalobos via Pixabay

Een heerlijke linzensoep

voor 40 kommen

Wanneer u als parochie in coronatijd met uw kookgroep niet in de gelegenheid bent voor meer mensen te koken, deelt u de hoeveelheden door tien en heeft u de ingrediënten voor vier kommen.

Ingrediënten

- 3000 gram gedroogde rode linzen
- 35 tomaten
- 8 blik kokosmelk a 400 cl
- 10 puntpaprika's
- 10 uien
- 20 teentjes knoflook
- 7500 dl groentebouillon
- 10 theelepels korianderpoeder
- 20 theelepels kerriepoeder
- 20 theelepels komijnpoeder
- 10 theelepels kurkuma (optioneel)
- 10 theelepels kardemom (optioneel)
- peper en zout naar smaak, snuf kaneel
- eventueel crème fraîche

Bereidingswijze

- Snijd de uien en knoflook fijn en fruit ze kort in de pan.
- Voeg de kruiden toe en laat heel eventjes roosteren.
- Voeg de tomaten toe, roer goed door.
- Voeg de groentebouillon toe en doe direct de linzen erbij.
- Snijd de puntpaprika in de lengte uit en voeg toe.
- Voeg de helft van de kokosmelk toe en laat meekoken.
- Laat de soep nu voor een minuut of 25 koken.
- Pureer de soep met een staafmixer.
- Voeg nu een snuf kaneel toe en wat peper en zout.
- Roer de andere helft van de kokosmelk door de soep.
- Serveer de soep met wat crème fraîche als garnering.

Beeld: Jerzy Górecki via Pixabay

KORT – KORT – KORT – NIEUWS

Sint Jozef: Met het hart van een vader

Brief van paus Franciscus bij het Jozefjaar

Op rkkerk.nl is de Nederlandse vertaling gepubliceerd van 'Patris corde', de apostolische brief van paus Franciscus vanwege het Sint Jozef-jaar (8 december 2020 - 8 december 2021). De brief is genoemd naar de eerste woorden: "Met het hart van een vader: zo heeft Jozef Jezus liefgehad." De paus noemt Jozef een buitengewone figuur: "De man die onopgemerkt blijft, de man van de dagelijkse, discrete en verborgen aanwezigheid, een bemiddelaar, een steun en een gids in moeilijke momenten. De heilige Jozef herinnert ons eraan dat allen die schijnbaar verborgen zijn of op de achtergrond staan, een ongeëvenaarde hoofdrol spelen in de heilsgeschiedenis."

Beeld: katholiekleven.nl

Bisschoppen roepen met speciale website op: Vier Pasen!

Links, downloads en zoekparochie.nl
voor informatie over vieringen

"Jezus leeft, Hij is waarlijk opgestaan, dat is de boodschap van Pasen. Dit willen we vieren en daar leven we veertig dagen lang naar toe", zo opent de website vierpasen.nl van de Nederlandse bisschoppen. De website ging op Aswoensdag 17 februari online. Bezoekers vinden er links en downloads voor de Veertigdagen-tijd en Pasen en kunnen via zoekparochie.nl terecht bij hun eigen parochie voor informatie over vieringen.

Beeld: rkkerknl

Beeld: bisdom Rotterdam

Tour of Faith gaat online door via Teams

Catechese en ontmoeting
voor jongeren

In 2020 kreeg de Tour of Faith voor jongeren (16-30 jaar) een vast moment op de laatste zondag in de maand. Eén keer kon de ToF fysiek plaatsvinden, maar verder zijn de bijeenkomsten met de catechese van de bisschop gestreamd via YouTube. In 2021 gaat de ToF verder als online Teams bijeenkomst. Dat gebeurde op 28 februari en 28 maart. De eerstvolgende ToF is op Roepingenzondag 25 april. Aanmelden kan bij Desiree Bühler via d.buhler@bisdomrotterdam.nl.

Geloofsgesprek op NPO2 met pastoor Bakker

Op 28 februari kwam de tv-mis vanuit het bisdom Rotterdam voor het eerst uit de H. Bonifatiuskerk te Rijswijk (R.-K. parochiefederatie Vlietstreek). In het voorafgaande geloofsgesprek vertelde pastoor Wim Bakker hoe hij priester wil zijn en waartoe hij zich geroepen weet. Hij sprak over twee aspecten die belangrijk zijn in zijn leven: "Dat ik als priester voor mag gaan in de eucharistie, en dat ik met de mensen, met de vele vrijwilligers, met de gemeenschap gestalte mag geven aan de opdracht van Jezus: geef jij hun maar te eten."

Beeld: bisdom Rotterdam

IN MEMORIAM

Op 19 november overleed onverwachts de hoogeerwaarde heer **Johannes (Jan) Gerardus Maria Zuidgeest**, priester van het bisdom Rotterdam, Erekapelaan van Zijne Heiligheid de Paus, Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, geboren op 27 mei (1933) te Naaldwijk en priester gewijd op 23 mei 1959. Vanaf 1 februari 1984 tot 1997 was hij vicaris-generaal van de bisschop van Rotterdam.

Op 15 november overleed pater **Bernardus Lambertus Gerhardus Antonius (Alfons) Kroese**, priester van de Ongeschoeide Karmelieten (1931).

Op 26 november overleed pater **Lambertus Franciscus (Bert) Janssen**, van de Congregatie van het H. Sacrament (1948).

Op 9 december overleed de weledede heer **Bernard Mathieu Peter (Ben) Janssen**, oud pastoraal werker in het bisdom Rotterdam (1944). Hij was medewerker jongerenpastoraat (1983-1989) en werkzaam als geestelijk verzorger (1997-2007).

Op 16 december overleed pater **Johannes Cornelis (Jan) Mul c.s.s.r.** (1933). Pater Mul was sinds 1998 tot aan zijn dood als priester verbonden aan de Surinaamse geloofsgemeenschap te Den Haag en geestelijk verzorger in het verzorgingscentrum De Mantel te Voorburg (2005-2009).

Op 23 december overleed diaken **Wilko Gerrit Bloem** (1949). Vanaf zijn wijding in 1992 tot 2013 was hij moderator aan het Emmauscollege te Rotterdam en later coördinator van het pastoraal team van IPV-5 (Rotterdam, Capelle a/d IJssel, Nieuwerkerk a/d IJssel, Krimpen a/d IJssel en Lekkerkerk).

Op 30 december overleed pater **Hendrikus Christiaan (Harrie) Verhoeven**, priester van het Heilig Sacrament (1929).

Op 20 januari, gedachtenis van de H. Sebastianus, is op 99-jarige leeftijd overleden de zeereerwaarde heer **Sebastianus (Bas) Hermanus Joseph van der Meer**, oudste priester van het bisdom Rotterdam, geboren op 1 september 1921 te Bodegraven en priester gewijd op 31 mei 1947.

Op 6 februari overleed pater **Edward Joannes Maria Clarenbeek**, priester van de Orde van de Augustijnen (1939).

Op 15 februari overleed de weledede heer **Johannes Bernardus Paulus Maria (Paul) Gabriel**, oud pastoraal werker/catecheet in het bisdom Rotterdam (1945).

Zie ook bisdomrotterdam.nl/in-memorial

Personalia

Benoeming

- **E.C. Inam c.s.sp.**, benoeming tot lid van het pastoraal team van de parochiefederatie Maria Magdalena te Rotterdam, 23-11-2020
- **P.K.B. Mazono s.v.d.**, benoeming als pastoor van de Franstalige parochie Tous les Saints te Den Haag, 09-12-2020
- **Dr. M.-R. Hoogland c.p.**, benoeming tot pastoor van de parochie O.L. Vrouw van de Vrede te Rotterdam, 17-12-2020
- **U.K. Kithuka c.s.sp.**, benoeming tot lid van het pastoraal team van de parochiefederatie Maria Magdalena te Rotterdam, 20-12-2020
- **T. Kouijzer s.m.**, benoeming tot parochievicaris in de Federatie Vlietstreek te Rijswijk e.o. tot 1 juli 2021, 01-01-2021
- **J.A. van der Bie**, benoeming tot priester-assistent in de Federatie HH. Clara en Franciscus te Langeraar e.o., 01-03-2021
- **T. Yakob Ketema**, benoeming tot priester-assistent voor de Katholieke Eritrese Gemeenschap in het bisdom Rotterdam tot 1 maart 2023, 01-02-2021

Goedkeuring en zending

- **N.B.G. Langstraat**, goedkeuring en zending als pastoraal werker in de parochie HH. Nicolaas Pieck en Gezellen te Spijkenisse e.o. voor 0.3 fte en voor 1 jaar, 12-10-2020
- **Mw. drs. E.N. Beenhakker**, goedkeuring en zending als pastoraal werker in de parochie HH. Nicolaas Pieck en Gezellen te Spijkenisse e.o. voor 1 jaar, 01-11-2020
- **Mw. C. Niwemuhoza**, goedkeuring en zending als geestelijk verzorger Penitenciaire Inrichting Rijnmond, Hoogvliet voor één jaar, 15-11-2020
- **F.J.J. Voncken**, goedkeuring en zending als geestelijk verzorger voor het R.K. Dovenpastoraat binnen de grenzen van het bisdom Rotterdam (parttime), 01-01-2021

- **Mw. drs. W.E.M. Hoogendoorn**, goedkeuring en kerkelijke zending als pastoraal werker in het vicariaat De Merenwijk te Leiden voor één jaar, 01-03-2021

Ontslag/ontheffing kerkelijke zending

- **C.J. Everts**, eervol ontslag als diaken van de parochie St. Jan de Doper te Gouda e.o., 01-01-2021
- **J.A. van der Bie**, eervol ontslag als pastoor van parochie H. Nicolaas te Zoetermeer (emeritaat), 01-01-2021
- **Mw. drs. J.C. Meijer**, eervol ontheffing van de kerkelijke zending als geestelijk verzorger in Pieter van Foreest, locatie De Hooge Tuinen te Naaldwijk (met pensioen), 01-01-2021
- **Mw. A.C.M.M. van Engeland**, eervol ontheffing van de kerkelijke zending als geestelijk verzorger voor het R.K. Dovenpastoraat binnen de grenzen van het bisdom Rotterdam, 01-01-2021
- **Mw. drs. C.F.M. van de Par**, eervol ontheffing van de kerkelijke zending als geestelijk verzorger Penitenciaire Inrichting Rijnmond, locatie Hoogvliet, 25-01-2021

Overig

- **C.M. Negenborn**, per 1 januari 2021 benoemd voor een eerste termijn van vier jaar tot lid van het bestuur/penningmeester van het Kerkhof van de H. Nicolaasparochie te Zoetermeer
- **Th.W.J. Tetteroo**, per 1 januari 2021 benoemd voor een derde periode van vier jaar tot lid van het bestuur van de R.-K. Begraafplaats St. Agatha
- **M. Vorstman**, per 1 januari 2021 ontslag als lid van de diocesane werkgroep huwelijk en gezin
- **I.P.J. Osseweijer**, per 25 januari 2019 benoemd voor een tweede periode van vier jaar tot lid van de Bisschoppelijke Brielse Commissie
- **M.P.J. Hagen**, per 1 januari 2021 eervol ontslag als spiritueel van de diocesane priester- en diakenopleiding Vronesteyn

Ga voor meer nieuws naar bisdomrotterdam.nl/nieuws

Werken aan je toekomst

Door corona liepen veel jongeren grote leerachterstanden op. In 2021 steunt Vastenactie daarom projecten die zorgen voor beroepsonderwijs. Daarmee kunnen mensen werken aan een goede toekomst.

Helpt u mee?

Technische leerboeken voor een hele klas van 20 leerlingen kosten bijvoorbeeld € 24.

VASTENACTIE

Patrick werd kleermaker en kan zich nu goed redden.

www.vastenactie.nl
IBAN: NL21 INGB 0000 0058 50

vier Pasen!

Kijk op
vierpasen.nl

ENERGIE VOOR KERKEN

hellemans
ENERGY CONSULTANCY

Bedankt voor uw deelname!

Ruim 3.500 kerken en kloosters doen al zes jaar mee met het inkoopcollectief Energie Voor Kerken.

Dankzij uw deelname kopen we gezamenlijk voordelig groene energie in bij Greenchoice, de huidige energieleverancier van het collectief.

Uw voordelen

- Scherpe groene energietarieven voor elektriciteit en gas
- Uitstekende contractvoorwaarden
- Transparante dienstverlening
- Optimale persoonlijke service

Ook interesse?

U kunt maandelijks instappen in het collectief. Kijk voor meer informatie op www.energievoorkerken.nl of neem contact op met Marlies Guliker van Hellemans Consultancy: 030 767 09 88 / evk@hellemansconsultancy.nl

Het collectief Energie Voor Kerken is een initiatief van CIO-K in samenwerking met energie adviesbureau Hellemans Consultancy.

**GREEN
CHOICE**

wnm
week
nederlandse
missionaris

doe mee:
Pinksteractie
15 t/m 23 mei

**steun
ons en
doneer!**
NL30 RABO 0171 2111 11

Geloven
in de ander
Samen één
missie

weeknederlandsemissionaris.nl

Rustieke begraafplaats & crematorium

Intiem, betrokken en zorgzaam

St. Laurentius
R.K. Begraafplaats & Crematorium

Nieuwe Crooswijkseweg 123, 3034 PN Rotterdam
T 010 - 413 63 08 | www.begraafplaatslaurentius.nl
Wij zijn 7 dagen per week voor u geopend.

schaapsound

**KLAAR VOOR DE TOEKOMST
SCHAAPSOUND BRENGT
VERBINDING MET KERKTV**

Neem contact op voor meer informatie

KERKGELUIDSINSTALLATIES

PRESENTATIE/KERKTV

AKOESTIEK

NETWERK/WIFI

VERLICHTING

DOMOTICA

**H. H. LAURENTIUS EN ELISABETH
KATHEDRAAL ROTTERDAM**

info@schaapsound.nl

Tel: 085-0663333

Zwolle | Ridderkerk | Roermond

www.schaapsound.nl